

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

факультет іноземних мов

кафедра германської і слов'янської філології та зарубіжної літератури

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему: **ЖАНРОВА СПЕЦИФІКА «РОМАНУ ВИХОВАННЯ»
У ТВОРЧОСТІ Ч. ДІККЕНСА (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНІВ
«ДЕВІД КОППЕРФІЛД» ТА «ПРИГОДИ ОЛІВЕРА ТВІСТА»)**

Студентки 2 курсу групи 2МСОАз
Освітньої програми Середня освіта (Мова
і
література (англійська, німецька))
Спеціальності 014.021 Середня освіта
(Мова і література (англійська))
Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Ступеня вищої освіти магістра

Луцької Анастасії Олександрівни

Науковий керівник: Боюн А.М., кандидат
філологічних наук, доцент

Розширена шкала

Кількість балів: _____ Оцінка:
ECTS _____

Голова комісії: _____

(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Члени комісії: _____

(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

м. Вінниця – 2019 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. «РОМАН ВИХОВАННЯ» У ЛІТЕРАТУРІ	
1.1. Зародження та розвиток «роману виховання» у світовій літературі.....	6
1.2. Характерні особливості «роману виховання».....	15
1.3. Біографія Ч. Діккенса як шлях до розуміння його творчості.....	22
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1.....	35
РОЗДІЛ 2. ЖАНРОВА СПЕЦИФІКА «РОМАНУ ВИХОВАННЯ» У ТВОРЧОСТІ Ч. ДІККЕНСА	
2.1. Основні ознаки діккенсівського художнього тексту.....	37
2.2. Зображення процесу виховання героя з дитинства до зрілості в романах Ч. Діккенса «Пригоди Олівера Твіста» та «Девід Копперфілд».....	49
2.3. Взаємодія людини з середовищем у процесі становлення особистості героїв у романах Ч. Діккенса «Пригоди Олівера Твіста» та «Девід Копперфілд».....	55
2.4. Авторська позиція в романах Ч. Діккенса.....	63
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2.....	76
РОЗДІЛ 3. СИСТЕМА УРОКІВ З ВИВЧЕННЯ ТВОРЧОСТІ Ч. ДІККЕНСА НА ПРИКЛАДІ РОМАНІВ «ПРИГОДИ ОЛІВЕРА ТВІСТА» ТА «ДЕВІД КОППЕРФІЛД»	
3.1. Урок із позакласного читання в 10 класі на тему: Чарльз Діккенс. Роман «Пригоди Олівера Твіста».....	79
3.2. Урок в 10 класі на тему: Чарльз Діккенс. Тема виховання і становлення особистості у романі «Девід Копперфілд».....	84
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3.....	89
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	90

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аникин Г. В. История английской литературы. Москва, 1985. 431 с.
2. Аникин Г. В. Английский роман 60-х г.г. XX века. Москва, 1974. 569 с.
3. Анненская А. Н. Чарльз Диккенс. Его жизнь и литературная деятельность: Биографический очерк. Санкт-Петербург, 1892. 79 с.
4. Арманд, И. Л. Значение детских образов в творчестве Диккенса: дис. ... канд. филол. наук. Москва, 1998, 165 с.
5. Атарова К. Н., Лескис Г. А. Семантика и структура повествования от первого лица в художественной прозе. Москва, 1976. 357 с.
6. Бахтин М. М. Вопросы литературы и искусства. Москва, 1975. 502 с.
7. Бахтин М. М. Литературно-критические статьи. Москва, 1986. 392 с.
8. Берковский Н. Романтизм в Германии. Москва, 1973. 129 с.
9. Богданов Ю. В. Опыт теоретической систематизации сравнительного изучения литературы. Москва, 1979. 154 с.
10. Бокль Т. Т. История цивилизации в Англии. Санкт-Петербург, 1896. 628 с.
11. Боюн А. М. Отражение эволюции художественного метода А.С.Пушкина в образе лирического героя // Материалы Винницкой областной научно-практической конференции «А.С.Пушкин и мировая культура». – Винница: ВГПУ, 1999. – С.12 – 15.
12. Бушмин А. С. Методологические вопросы литературоведческих исследований. Москва, 1969. 228 с.
13. Бушмин А. С. Наука о литературе. Москва, 1980. 368 с.
14. Вахрушев В. С. Целостный анализ как продуктивный способ познания литературы. Целостное изучение художественного произведения в вузе и в школе. Саратов, 1989. 98 с.

- 15.Вахрушев В. С. Само чтение есть "неизбежно творческий акт". Вопросы литературы, 1998. 338 с.
- 16.Влодавская И. А. Поэтика английского романа воспитания начала XX века: типология жанра. Киев, 1983. 356 с.
- 17.Гайжюнас С. В. Роман воспитания. Динамика жанровой структуры. Вильнюс, 1984. 112 с.
- 18.Гениева Е. Ю. "С насмешливым умом и добрым сердцем. Иностранная литература, 1986. 191 с.
- 19.Гениева М. И. Тайна Чарльза Диккенса. Москва, 1990. 536 с.
- 20.Гердер И. Г. Мысли, относящиеся к философической истории человечества. Санкт-Петербург, 1829. 302 с.
- 21.Гиршман М. М. Литературное произведение. Теория и практика анализа. Москва, 1991. 160 с.
- 22.Гиршман М. М. Целостность художественного произведения и проблемы его анализа и интерпретации. Донецк, 1992. 220 с.
- 23.Горький А. М. Взаимосвязи и взаимодействие национальных литератур: Материалы дискуссии. Москва, 1961. 439 с.
- 24.Гравин Г. А. Печальные глаза малыша Дэви. О романе Ч. Диккенса "Жизнь Дэвида Копперфилда, рассказанная им самим". Москва, 1974. 146 с.
- 25.Дарвина Р. Н. Немецкий воспитательный роман нового типа: дисс. ...канд. филол. Наук: Рига, 1969. 201 с.
- 26.Джеймс Г. Наш общий друг. Писатели Англии о литературе XIX века. Москва, 1981. 195 с.
- 27.Диалектова А. В. Воспитательный роман в немецкой литературе эпохи Просвещения. Саранск, 1972. 285 с.
- 28.Дима А. В. Принципы сравнительного литературоведения. Москва, 1977. 229 с.
- 29.Добин Е. Жизненный материал и художественный сюжет. Днепропетровск, 1956. 230 с.

30. Егунова Н. А. Теккерей в полемике с Диккенсом. Ленинград, 1959. 266 с.
31. Елизарова М. Е., Колесников Б. И. История зарубежной литературы XIX века. Москва, 1961. 616 с.
32. Елистратова А. А. Английский роман эпохи Просвещения. Москва, 1966. 472 с.
33. Елистратова А. А. Гоголь и проблемы западноевропейского романа. - Москва, 1972. 290 с.
34. Елистратова А. А. Наследие английского романтизма и современность. Москва, 1960. 508 с.
35. Есин А. Б. Принципы и приёмы анализа литературного произведения. Москва, 1998. 248 с.
36. Жирмунский В. М. Сравнительное литературоведение. Москва, 1979. 493 с.
37. Жирмунский В. М. У истоков европейского романтизма. Фантастические повести. Москва, 1967. - 400 с.
38. Затонский Д. В. В наше время. Москва, 1979. 430 с.
39. Зиннер Э. П. Творчество Л. Н. Толстого и английская реалистическая литература конца XIX и начала XX века. Иркутск, 1961. 199 с.
40. Иванов В. В. К семиотическому изучению культурной истории большого города. Москва, 1986. 123 с.
41. Ивашова В. В. Творчество Диккенса. Москва, 1954. 472 с.
42. Ильин И. П. Нарративная типология. Современное зарубежное литературоведение. Москва, 1999. 113 с.
43. Ильин И. П. Современное зарубежное литературоведение. Москва, 1999. 133 с.
44. История зарубежной литературы XIX века. - Под ред. М. Е. Елизаровой. - М., 1972. - 623с.
45. Исупов К. Г. Игра в литературном творчестве и произведении: дисс. ... канд. филол. наук. Донецк, 1975. 146 с.

46. Каган М. С. Пространство и время в искусстве как проблема эстетической науки. Ритм, пространство и время в литературе и искусстве. Москва, 1974. 143 с.
47. Каган М. С. Морфология искусства. Москва, 1976. 440 с.
48. Карельский А. В. От героя к человеку. Вопросы литературы, 1983. 122 с.
49. Катарский И. М. Диккенс. Критико-биографический очерк. Москва, 1960. 272 с.
50. Катарский И. М. Диккенс в России: Середина XIX века. Москва, 1960. 272 с.
51. Кетгл А. Введение в историю английского романа Москва, 1966. 446 с.
52. Клименко Е. И. Английская литература первой половины XIX века. Очерк развития. Москва, 1971. 144 с.
53. Клименко Е. И. «Чужая речь» в английском романе. Москва, 1961. 191 с.
54. Коган П. С. Социальная и реалистическая литература в Англии: Диккенс и Теккереи. Очерки по истории западноевропейских литератур. Москва, 1912. 109 с.
55. Корнилова Е. В. Чарльз Диккенс. Детская энциклопедия. Москва, 1961. 119 с.
56. Краснощекова Е. А. Роман воспитания. Bildungsroman. Санкт-Петербург, 2008. 480 с.
57. Кривцова А. В. Жизнь и приключения Николаса Никльби. Москва, 1982. 558 с.
58. Кривцова А. В., Урнова М. К. Посмертные записки Пиквикского клуба. Москва, 1982. 727 с.
59. Кузнецова Л. С. Средства отрицательной оценки в романе Ч. Диккенса. Уфа, 1961. 108 с.
60. Лейтес Н. Роман как художественная система. Пермь, 1985. 125 с.

- 61.Мадзигон М. В. О романе Ч. Диккенса «Барнеби Радж». Алмата, 1961. 114 с.
- 62.Михальская Н. П. Чарльз Диккенс: Очерк жизни и творчества. Москва, 1959. 122 с.
- 63.Михальская Н. Д., Волжина Н. В. Наш общий друг. Москва, 1987. 34 с.
- 64.Наумова О. А. Автобиографический роман воспитания в творчестве Ч. Диккенса и Ш. Бронте. Москва, 1967. 245 с.
- 65.Осипова Н. В. Роман воспитания в творчестве Ч. Диккенса, У. Теккерея, Т. Гарди. Николаев, 2006. 71 с.
- 66.О пейзаже слова. Ощущение неустроенности мира у Диккенса : сб. трудов. Москва, 1995. 420 с.
- 67.Пашигорев В. Н. Роман воспитания в немецкой литературе XVIII—XX веков. Саратов, 1993. 144 с.
- 68.Пинский Л. Реализм эпохи Возрождения. Москва, 1961. 301 с.
- 69.Потебня А. А. Теоретическая поэтика. Москва, 1990. 309 с.
- 70.Прошкина Е. П. О внутреннем монологе в романе Диккенса. Ленинград, 1977. 94 с.
- 71.Рымарь Н. Поэтика романа. Саратов, 1990. 177 с.
- 72.Садриева А. Н. Трансформация западноевропейского романа воспитания в культурном контексте современности. Екатеринбург, 2007. 23 с.
- 73.Сильман Т. И. Ч.Диккенс. Москва, 1958. 407 с.
- 74.Скороденко В. А., Шестакова Д. П. Крошка Доррит. Москва, 1986. 735 с.
- 75.Скуратовская Л. И. Некоторые особенности жанра в романе Ч. Диккенса «Жизнь и приключения Николаса Никльби». Днепропетровск, 1961. 154 с.
- 76.Ступников И. В. Английская комедия. Москва, 1989. 815 с.
- 77.Тамарченко Н. Д. Теоретическая поэтика. Москва, 2004. 400 с.
- 78.Томашевский Б. Теория литературы. Поэтика. Москва, 1999. 124 с.

- 79.Честертон Г. К. Чарльз Диккенс. Москва, 1982. 205 с.
- 80.Шайтанов И. О. Англия в памфлете: Английская публицистическая проза начала XVII в. Москва, 1987. 528 с.
- 81.Шкловский В. Б. Английский классический роман. Москва, 1961. 420 с.
- 82.Шкловский В. Б. Повести в прозе. Москва, 1966. 324 с.
- 83.Элиот Т. С. Традиция и индивидуальный талант. Зарубежная эстетика и теория литературы XIX-XX в.в. Москва, 1987. 476 с.

СПИСОК ДОВІДКОВИХ ДЖЕРЕЛ

- 84.Розенталь Д. Э., Теленкова М. А. Словарь-справочник лингвистических терминов. Москва, 1985. 406 с.
- 85.Тимофеев Л. И., Тураев С. В. Краткий словарь литературоведческих терминов. Москва, 1978. 608 с.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

- 86.Діккенс Ч. Девід Копперфілд. Київ, 1998. 346 с.
- 87.Диккенс Ч. История Англии для детей. Москва, 2008. 320 с.
- 88.Діккенс Ч. Пригоди Олівера Твіста. Київ, 2008. 512 с.
- 89.Dickens Ch. David Copperfield. Moskow. 1949, 850 p.
- 90.Dickens Ch. The Adventures of Oliver Twist. Moskow. 1953, 550 p.